

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо соціального та трудового захисту членів сімей військовослужбовців, які самостійно здійснюють догляд за дітьми»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту.

В умовах воєнного стану значна кількість громадян України проходить військову службу у Збройних Силах України та інших військових формуваннях. У таких сім'ях турбота про дітей часто повністю покладається на одного з батьків. Особа, яка самостійно здійснює догляд за дитиною під час проходження військової служби іншим із батьків, змушена поєднувати трудову діяльність із виконанням сімейних обов'язків. Такі працівники перебувають у складному соціальному становищі та потребують додаткових гарантій зайнятості. Втрата роботи для них може призвести до істотного погіршення матеріального становища сім'ї. Чинне трудове законодавство встановлює низку гарантій для вагітних жінок, одиноких матерів та інших категорій працівників із сімейними обов'язками. Водночас окремого захисту для працівників, які самостійно доглядають за дитиною через проходження військової служби іншим із батьків, законодавством не передбачено.

У період тривалої мобілізації та військової служби така прогалина набуває особливої актуальності. Відсутність спеціальних гарантій створює ризик необґрунтованого звільнення таких працівників. Наслідком цього може стати зниження рівня соціального захисту дітей військовослужбовців.

Держава повинна забезпечувати підтримку сімей осіб, які виконують конституційний обов'язок щодо захисту України. Посилення трудових гарантій для другого з батьків є одним із механізмів такої підтримки. Запропоновані зміни спрямовані на збереження стабільного джерела доходу сім'ї. Законопроект також сприятиме забезпеченню найкращих інтересів дитини. Реалізація його положень відповідатиме принципам соціальної справедливості та державної підтримки військовослужбовців і членів їхніх сімей. Його прийняття сприятиме зміцненню соціальної захищеності українських сімей. Таким чином, існує об'єктивна необхідність законодавчого врегулювання зазначеного питання.

2. Мета та завдання прийняття законопроекту.

Метою законопроекту є посилення соціального та трудового захисту працівників, які самостійно здійснюють догляд за дитиною у зв'язку з проходженням військової служби іншим із батьків, шляхом встановлення заборони їх звільнення з ініціативи роботодавця, за винятком випадків повної ліквідації підприємства, установи чи організації.

3. Загальна характеристика й основні положення законопроекту.

Законопроектом пропонується доповнити статтю 184 Кодексу законів про працю України новою нормою, відповідно до якої не допускається звільнення з ініціативи роботодавця працівника, який самостійно здійснює догляд за дитиною у зв'язку з проходженням військової служби іншим із батьків. Винятком визначається лише випадок повної ліквідації підприємства, установи чи

організації. Закон також передбачає набрання ним чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання.

У зазначеній сфері правового регулювання діє Кодекс законів про працю України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Запропоновані зміни не потребуватимуть додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту.

Прийняття Закону забезпечить додатковий рівень трудових гарантій для сімей військовослужбовців. Буде зменшено ризик втрати роботи особами, які фактично самостійно виховують та утримують дітей під час проходження військової служби іншим із батьків. Закон сприятиме збереженню стабільного доходу таких сімей. Очікується підвищення рівня соціальної захищеності дітей військовослужбовців. Запропоновані зміни сприятимуть зміцненню державної підтримки сімей захисників України.

Народний депутат України

Валерій ГНАТЕНКО

